

Luxembourg, 21. juuni 2022
(OR. en)

10514/22

AELE 31
EEE 33
N 48
ISL 23
FL 23
AND 3
MC 3
SM 3
FEROE 10
MI 499

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	10062/1/22 REV 1 AELE 30 EEE 32 N 44 ISL 22 FL 22 AND 2 MC 2 SM 2 MI 463
Teema:	Nõukogu järeldused, mis käsitlevad homogeenset laiendatud ühtset turgu ja ELi suhteid ELi mittekuuluvate Lääne-Euroopa riikide ja Fääri saartega

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused, mis käsitlevad homogeenset laiendatud ühtset turgu ja ELi suhteid ELi mittekuuluvate Lääne-Euroopa riikide ja Fääri saartega, mille nõukogu (üldasjad) võttis vastu 21. juunil 2022.

NÕUKOGU JÄRELDUSED, MIS KÄSITLEVAD HOMOGEENSET LAIENDATUD ÜHTSET TURGU JA ELI SUHTEID ELI MITTEKUULUVATE LÄÄNE-EUROOPA RIIKIDE JA FÄÄRI SAARTEGA

1. Nõukogu on kooskõlas oma 11. detsembri 2018. aasta järeldestega hinnanud ELi suhete üldist seisu järgmiste ELi mittekuuluvate Lääne-Euroopa riikidega: Islandi Vabariik, Liechtensteini Vürstiriik, Norra Kuningriik, Andorra Vürstiriik, Monaco Vürstiriik ja San Marino Vabariik. Nõukogu on hinnanud ka ELi suhteid Fääri saarte kui Taani Kuningriigi koosseisu kuulva omavalitsusliku alaga, mille suhtes ELi aluslepinguid ei kohaldata.
2. Tulenevalt oma 19. veebruari 2019. aasta järeldestest vaatab nõukogu uuesti üle ELi ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheliste suhete üldise seisu.
3. Nõukogu hindab vajaduse korral nimetatud suhete seisu uuesti kahe aasta pärast.

EUROOPA LIIDU LÄÄNE-EUROOPA NAABERRIIGID

4. ELi mittekuuluvad Lääne-Euroopa riigid on ELi lähimad partnerid tugevama, turvalisema, rohelisema, konkurentsivõimelisema ja jõukama Euroopa ülesehitamisel. Nõukogu tuletab meelde, kuivõrd kaalukaks ja tähtsaks peab EL suhteid kõigi nende eriliste, sarnaselt mõtlevate ja ELiga tugevalt lõimunud partneritega. Meie pikaajaline koostöö põhineb ühistel põhiväärtustel ja huvidel ning selle aluseks on meie ühine pärand ja ajalugu, samuti tugevad kultuurilised ja geograafilised sidemed.
5. Nõukogu tunnistab, kui tähtis on ühtsus seoses Venemaa Föderatsiooni Ukraina-vastase provotseerimata ja põhjendamatu sõjalise agressiooniga. Nõukogu tunnustab Islandi, Liechtensteini ja Norra ühinemist Venemaa Föderatsiooni vastu suunatud ELi avalduste ja piiravate meetmetega. Nõukogu peab tervitatavaks nii Andorra, Monaco ja San Marino kui ka Fääri saarte otsuseid samaväärsete piiravate meetmete rakendamiseks. Samuti tunnustab nõukogu ka muid meetmeid, mida on kooskõlas ELi ja selle liikmesriikidega võetud, et võidelda Venemaa Föderatsiooni sõjalise agressiooni vastu, sealhulgas mitmepoolsetel foorumitel.

6. ELi laiendatud siseturu raames toimuv majanduslik integratsioon lähendab meid veelgi ning kujundab meie tulevase jõukuse ja konkurentsivõime vastastikust sõltuvust. Nelja viimase aasta jooksul on meie lähedased suhted veelgi tugevnenud mitmete algatuste kaudu paljudes strateegilistes valdkondades.
7. Nõukogu kordab, et meie majandusliku integratsiooni tugevus sõltub siseturu nelja vabaduse täielikust austamisest. Seetõttu on kõikide laiendatud siseturul juba osalevate või oma osalemist suurendada soovivate riikide ülesanne tagada nii selle terviklikkus ja homogeensus kui ka kodanike ja ettevõtjate võrdsete õiguste ja kohustuste täielik austamine.
8. COVID-19 kriis on tõstnud esile üksmeelse tegutsemise ja ühiste probleemide ühise lahendamise vajalikkuse ja eelised. Piiriülest reisimist on edukalt hõlbustanud ELi digitaalne COVID-tõendi süsteem, mida kasutavad EMP EFTA riigid ning pärast samaväärsust kinnitavate otsuste vastuvõtmist ka Andorra, Monaco, San Marino ja Fääri saared. EMP lepinguga saavutatud kõrge integratsioonitase pakub meile suurepäraseid vahendeid nende probleemide ühiseks lahendamiseks koos EMP EFTA riikidega. Pandeemiast tingitud lisaprobleemid nõuavad hästi toimivat siseturgu, sealhulgas digitaalset ühtset turgu, ning jõulisi investeeringuid peamistesse majanduse elavdamiseks hädavajalikesse sektoritesse. Seoses Andorra, Monaco ja San Marinoga tõi COVID-19 kriis esile vajaduse edasise integratsiooni järele. Nõukogu tervitab Andorra, Monaco ja San Marino osalemist ELi terviseohutuse komitees ning toetab osalemist ühishanke lepingutes meditsiiniliste vastumeetmete hankimiseks tõsiste piiriüleste terviseohtude korral.

9. Nõukogu on täielikult pühendunud ülemaailmsete jõupingutuste suurendamisele, et võidelda kliimamuutuste vastu, püüelda kestliku energiasüsteemi ümberkujundamise, energiatõhususe ja kestliku liikuvuse poole ning kaitsta elurikkust ja keskkonda tervikuna. Nendes küsimustes on väga oluline jätkata ELi ja EMP EFTA riikide vahelist tihedat koostööd ning tõhustada dialoogi Andorra, Monaco ja San Marinoga.
10. Nõukogu võtab teadmiseks suurepärase koostöö sellistes ELi välistegevuse valdkondades nagu ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP), arenguabi, demokraatia, inimõigused ja õigusriik ning rõhutab tiheda ja süstemaatilise poliitilise dialoogi tähtsust. Nõukogu väljendab suurt tunnustust sellele, et tema lähimad Lääne-Euroopa partnerid on ühinenud ELi välispoliitika vahendite ja seisukohtadega ning hindab hiljutist tugevat toetust ELi seisukohtadele mitmepoolisel tasandil ning piiravatele meetmetele, mis kehtestati pärast Venemaa Föderatsiooni 24. veebruari 2022. aasta sõjalist agressiooni Ukraina vastu. Nõukogu jääb ootama, et jätkub selline jõuline ühinemine ÜVJP deklaratsioonide ja piiravate meetmetega, mis on Euroopa ühtsuse ja ülemaailmse julgeoleku jaoks võtmetähtsusega.
11. Nõukogu rõhutab vajadust jätkata ja tõhustada rahvusvahelistel foorumitel tehtavat ELi ja ELi mittekuuluvate Lääne-Euroopa partnerite vahelist koostööd, et veelgi tugevdada mitmepoolset ja reeglitel põhinevat maailmakorda ning teha ühiselt tööd ühistes prioriteetsetes küsimustes, mille hulka kuuluvad inimõigused, sooline võrdõiguslikkus, rahu ja julgeolek ning võitlus kliimamuutuste vastu.
12. Geograafilise läheduse tõttu seisavad EL ja ELi mittekuuluvad Lääne-Euroopa naaberriigid silmitsi ühiste julgeolekualaste väljakutsetega ning riikliku ja piirkondliku stabiilsuse tagamisel sõltuvad nad üksteisest. Sellega seoses rõhutame energiajulgeoleku ning koostöö ja vastastikuse toetuse tähtsust energiavarustuskindluse valdkonnas, mis on eriti asjakohane näide vastastikusest sõltuvusest EMPs. Nõukogu tunneb suurt heameelt koostöö üle, mida EL teeb Islandi, Liechtensteini ja Norraga justiits- ja siseküsimuste valdkonnas ning innustab Euroopa välisteenistust ja komisjoni uurima võimalusi selliseks koostööks Andorra, Monaco ja San Marinoga.

13. Nõukogu võtab teadmiseks mõnede osaliste ühepoolse tegevuse ja sellest tulenevad kalavarude ühise majandamisega seotud väljakutsed Atlandi ookeani kirdeosas. Selleks et säilitada nendest kalavarudest tulenevat olulist majanduslikku kasu ning vältida liigkasutust ja sellest tulenevat varude vähenemist, on vaja kiiresti kokku leppida ulatuslik ja õiglane majandamise kord, mis hõlmab kõiki kõnealuste varude majandamise eest vastutavaid lepinguosalisi, sealhulgas Norrat, Islandit ja Fääri saari.

ISLANDI VABARIIK

14. Nõukogu hindab Islandiga tehtavat tihedat koostööd sellistes valdkondades nagu teadusuuringud, innovatsioon, energeetika, keskkonna- ja kliimamuutuste poliitika, välispoliitika, inimõigused, sooline võrdõiguslikkus ning justiits- ja siseküsimused. Nõukogu tunneb heameelt selle üle, et Islandi osales edukalt COVID-19 vastu vaktsineerimisel tehtud ELi jõupingutustes. Nõukogu on valmis seda koostööd suurendama kõikides vastastikust huvi pakkuvates valdkondades. Island on oluline sarnaselt meelestatud ja usaldusväärne partner. EL peab tervitatavaks, et Islandi ja ELi ÜVJP valdkond on suurel määral vastavusse viidud, ning samuti Islandiga rahvusvahelistel foorumitel tehtavat koostööd.
15. EMP leping on jätkuvalt meie suhete nurgakivi. Sellega seoses soovib nõukogu tunnustada Islandit jõupingutuste eest EMP lepingule suurema tähtsuse omistamiseks, sealhulgas selleks, et vähendada EMP ülevõtmise puudujääki.
16. Nõukogu peab tervitatavaks head koostööd Islandiga Schengeni õigustiku ja selle edasiarenduste kohaldamise ja rakendamise valdkonnas ning innustab Islandit suurendama oma osalemist varjupaigaalase liidu õigustiku rakendamises.

17. ELi uus Arktika-poliitika, mis keskendub kliimamuutustele, keskkonnaküsimustele, kestlikule arengule ja rahvusvahelisele koostööle, näitab et EL on tõsiselt huvitatud sellest, et tugevdada ja täiendavalt arendada oma olemasolevaid sektoritevahelisi tegevusi Arktika piirkonnas. Nõukogu innustab Islandit seda strateegiat ELiga edendama, sealhulgas kõrgetasemelise asjakohastel foorumitel osalemise kaudu. Island on Arktika küsimustes lähedane ja usaldusväärne partner ning nõukogu jääb ootama selle erilise partnerluse intensiivistamist, eeskätt sellistes valdkondades nagu teadusuuringud, meetmed kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamiseks ja saastuse vältimine. Nõukogu tunnustab Islandi tegevust Arktika Nõukogu eesistujariigina perioodil 2019–2021, mille üldine teema oli kestlik areng. Nõukogu peab tervitatavaks Islandi jätkuvat tugevat toetust sellele, et ELile antaks Arktika Nõukogus vaatleja staatus, ja ELi osalemisele asjaomastel foorumitel, näiteks Arktika piirkonna assamblees (Arctic Circle Assembly).
18. Tuletades meelde oma 2018. aasta detsembri järeldusi, kordab nõukogu, et ta toetab kindlalt rahvusvahelises vaalanduskomisjonis rahvusvaheliselt kokku lepitud moratooriumi säilitamist kaubandusliku vaalapüügi suhtes ning vaalaliste ja muude mereliikide kandmist ohustatud liikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) loetellu. Võttes teadmiseks hiljutisi sellealaseid julgustavaid signaale Islandilt, kordab nõukogu oma üleskutset lõpetada kaubanduslik vaalapüük, pidama kinni rahvusvahelises vaalanduskomisjonis rahvusvaheliselt kokkulepitud moratooriumist kaubandusliku vaalapüügi suhtes ning võtma tagasi oma reservatsioonid nende ja muude mereliikide CITESi loetellu lisamise suhtes.
19. Nõukogu peab tervitatavaks Islandi lubadust vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning innustab tegema edusamme Pariisi kokkuleppega võetud kohustuste täitmisel. Rohepööret silmas pidades jääb EL ootama Islandiga tehtava koostöö tugevdamist ning oskusteabe vahetamist taastuvenergia ning ohutute ja kestlike vähese CO₂-heitega tehnoloogiate, sealhulgas vesiniku ja süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise valdkonnas. Nõukogu märgib, et Island ühines üleilmse metaaniheite vähendamise lubadusega ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul (COP26) 2021. aasta novembris.

LIECHTENSTEINI VÜRSTIRIIK

20. ELi ja Liechtensteini suhted on väga head ja dünaamilised ning on alates 2018. aastast muutunud veelgi intensiivsemaks ja mitmekesisemaks. Nõukogu hindab jätkuvat suurepärast koostööd Liechtensteiniga nii EMP ja Schengeni/Dublini lepingutega hõlmatud valdkondades kui ka muudes valdkondades. Nõukogu tunneb heameelt Liechtensteini kõrge ja kindla ülevõtmismäära üle EMP kontekstis ning hindab eelkõige jõupingutusi ühiste väljakutsete ühiseks käsitlemiseks, hõlmates digipööret, kliimamuutusi ja majanduse COVID-19 järgset taastamist. Nõukogu leiab, et on asjakohane pidada Liechtensteiniga täiendavaid arutelusid vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, nt plokiahela regulatiivse korra vallas.
21. Nõukogu peab tervitatavaks, et ELi ja Liechtensteini koostöö justiits- ja siseküsimustes on olnud üha tihedam alates 2011. aastast, mil Liechtenstein ühines Schengeni alaga ja hakkas osalema Dublini süsteemis. Sellega seoses innustab nõukogu Liechtensteini jätkama osalemist varjupaigataotlejate ümberpaigutamisprotsessis.
22. Nõukogu jääb ootama ELi ja Liechtensteini konstruktiivse koostöö edasist süvenemist rahvusvahelistel foorumitel, eeskätt ÜRO, Euroopa Nõukogu ja OSCE raames, eelkõige sellistes valdkondades nagu inimõigused, rahvusvaheline kriminaalõigus, mitmepoolsus ja noorte kaasamine.
23. Nõukogu peab tervitatavaks pühendumust Pariisi kokkuleppele ja eesmärkidele saavutada kliimaneutraalsus hiljemalt 2050. aastaks. Nõukogu võtab teadmiseks, et Liechtenstein ühines üleilmse metaaniheite vähendamise lubadusega COP26-l 2021. aasta novembris. Liechtensteini terviklik lähenemisviis kestlikkusele on hästi kooskõlas ELi roheline kokkuleppega.

24. Nõukogu tunneb heameelt Liechtensteini osalemise üle maksuhaldurite vahelises automaatses teabevahetuses, olles üks ühise aruandlusstandardi „varajastest kasutuselevõtjatest“; selle standardi raames vahetatakse teavet alates 2017. aasta septembrist. See on aidanud kaasa viimastel aastatel maksustamise läbipaistvuse osas kogu maailmas toimunud tohututele muutustele.
25. Nõukogu tunneb heameelt seoses Liechtensteiniga tehtava konstruktiivse, läbipaistva ja avatud koostööga, mille eesmärk on tagada ELi äriühingute maksustamise käitumisjuhendi põhimõtete ja kõikide kriteeriumite kohaldamine. Sellega seoses peab nõukogu tervitatavaks maksualase läbipaistvuse ja teabevahetuse jaoks kehtestatud õigusraamistikku, mis OECD ülemaailmse foorumi kinnituse kohaselt suures osas vastab taotluse alusel toimuva teabevahetuse OECD standardile. Ülemaailmne foorum kinnitas 2021. aasta novembris ka seda, et Liechtensteini finantskontosid käsitleva automaatse teabevahetuse õigusraamistik on täielikult paigas.

NORRA KUNINGRIIK

26. Norra on ELi lähedane, usaldusväärne ja pikaajaline partner. EL ja Norra teevad koostööd paljude ühiste väljakutsete osas, nt kliimamuutused, rohepööre, COVID-19 pandeemia, ränne ja meie kodanike kaitse. Neljal viimasel aastal on üldised suhted jäänud suurepäraseks. EL tunnustab Norra konstruktiivset rolli ÜRO Julgeolekunõukogus ning tema pühendumist rahule ja julgeolekule.

27. Nõukogu tunneb heameelt Norraga ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) valdkonnas tehtava jätkuva tiheda koostöö üle, mida on veelgi tugevdanud 2021. aasta märtsis käivitatud ELi ja Norra vaheline julgeoleku- ja kaitseteemaline struktureeritud dialoog. Aastate jooksul on Norra andnud ÜJKPsse nähtava panuse, sealhulgas on ta osalenud mitmes ELi juhitud missioonis ja viimati PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis. Seda tihedat partnerlust julgeoleku ja kaitse valdkonnas on kajastatud ka 2022. aasta märtsis vastu võetud ELi strateegilises kompassis, näidates ELi selget eesmärki neid suhteid veelgi süvendada. ELi ja Norra vaheline koostöö põhineb ühistel väärtustel, eeskätt inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamisel, hõlmates vahendamist, rahu kindlustamist ja rahvusvahelist tegevuskava arengu valdkonnas.
28. EL ja Norra tunnevad mõlemad suurt vastutust kodanike, looduskeskkonna ja tulevaste põlvkondade ees. Nõukogu peab tervitatavaks Norra selget valmisolekut panustada Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamisse, jätkata eestvedajana rahvusvahelises kliimakoostöös ning teha koos ELiga tööd Pariisi kokkuleppega võetud kohustuste täitmiseks. Nõukogu võtab teadmiseks, et Norra ühines üleilmse metaaniheite vähendamise lubadusega COP26-l 2021. aasta novembris. Nõukogu võtab samuti teadmiseks Norra valitsuse eesmärgid seoses ringmajandusega.
29. Norra on ELi jaoks endiselt usaldusväärne võtmetähtsusega nafta- ja gaasitarnija, kuid samuti lähedane partner muude energiaallikate väljatöötamisel. Meie tihe koostöö on ELi energiajulgeoleku ja energialiidu eesmärkide seisukohast endiselt ülimalt oluline ning on ELi ja Norra vaheliste vastastikku kasulike suhete nurgakivi, eriti praeguses geopoliitilises olukorras, mille on põhjustanud Venemaa sõjaline agressiooni Ukraina vastu.

30. Nõukogu tunneb heameelt Norra 2020. aasta Arktika strateegia üle, milles esitatakse Norra visioon rahumeelsest, innovaatisest ja kehtlikust Kaug-Põhjast, mille aluseks on piirkondlikud institutsioonid. Eelkõige tunneb nõukogu heameelt selle üle, et Norra toetab jätkuvalt ELi tegevust Arktikas, sealhulgas Arktika sidusrühmade foorumi raames, ja ELile vaatleja staatuse andmist Arktika Nõukogus. EL ja Norra on olulised partnerid ka ookeanidega seotud küsimuste käsitlemisel, seda nii ülemaailmsel kui ka piirkondlikul tasandil.
31. Nõukogu tunnistab Norra tähtsust ELi ühe peamise kaubanduspartnerina ning tuletab meelde põllumajanduse põhitoodetega kauplemisel vastastikkust lisasoodustuste andmist käsitleva Norra ja ELi vahelise lepingu eeldatavat korrapärast läbivaatamist. Nõukogu peab kahetsusväärseks edusammude puudumist ning kordab tungivalt oma üleskutset Norrale alustada esmajärjekorras ja viivitamatult aktiivset osalemist konstruktiivses, töödeldud põllumajandustoodetega kauplemise liberaliseerimist käsitlevate läbirääkimiste protsessis EMP lepingu protokolli nr 3 artikli 2 lõike 2 ja artikli 6 raames. Samuti tuletab nõukogu meelde oma üleskutset taas alustada läbirääkimisi geograafiliste tähistega kaitse üle, mis on oluline element rahvusvahelises põllumajandustoodete ja toiduga kauplemises.
32. Vastuseks kalavarude ühise majandamisega seotud väljakutsetele Atlandi ookeani kirdeosas kinnitab nõukogu taas oma valmisolekut sõlmida kahepoolseid ja mitmepoolseid kokkuleppeid, millega tagatakse peamiste kalavarude vastutustundlik ja säästev majandamine. Nõukogu väljendab samuti muret ühepoolse otsuse pärast seoses piimtraalide kavandatud keelamisega alates 1. oktoobrist.

33. Nõukogu kordab oma kindlat toetust rahvusvahelises vaalanduskomisjonis rahvusvaheliselt kokku lepitud kaubandusliku vaalapüügi moratooriumi säilitamisele ning vaalaliste ja muude mereliikide kandmisele ohustatud liikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) loetellu. Seetõttu kutsub nõukogu Norrat tungivalt üles lõpetama vaalapüügi kvootide väljaandmise, pidama täielikult kinni rahvusvahelises vaalanduskomisjonis rahvusvaheliselt kokku lepitud kaubandusliku vaalapüügi moratooriumist ning võtma tagasi konventsiooni alusel tehtud reservatsioonid vaalaliste ja muude mereliikide suhtes.

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

34. Nõukogu märgib, et vaatamata COVID-19 pandeemiast tulenevatele väljakutsetele on EMP leping jätkuvalt toiminud rahuldavalt. Nõukogu tunneb heameelt, et viimase nelja aasta jooksul on EMP lepingusse inkorporeeritud mõned väga olulised õigusaktid, näiteks tubakatoodete direktiiv, kolmas ja neljas raudteepakett, elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ameti (BEREC) asutamist käsitlevad õigusaktid, Euroopa elektroonilise side seadustik, ELi digitaalse COVID-tõendiga seotud õigusaktid, turukuritarvituse määrus ja jäätmedirektiiv. Nõukogu kutsub üles suurendama jõupingutusi, et kiiresti rakendada menetluses olevad õigusaktid, nt laevade kontrollimise pakett, audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv ning lennundusohutust ja energeetikat käsitlevad õigusaktid.
35. Hoolimata kõigist jõupingutustest on EMP lepingusse inkorporeerimist ootavate ELi õigusaktide arv, nn kuhjumine, endiselt suur. Sellega seoses kordab nõukogu, et homogeensuse ja õiguskindluse põhimõtted tagavad siseturu tõhususe, kestlikkuse ja lõppkokkuvõttes usaldusväärsuse ning seega peavad kõik osalised EMP lepingu toimimisega seoses neist jätkuvalt juhinduma.

36. Nõukogu tunneb heameelt Islandi, Liechtensteini ja Norra tingimusteta osaluse üle sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse vähendamiseks ning vaba ja elujõulise kodanikuühiskonna toetamiseks EMPs aastatel 2014–2021 EMP ja Norra finantsmehhanismide kaudu, pidades silmas EMP EFTA riikide siseturuga ühinemisest saadavat kasu. Sellest osalusest saab kasu kogu EMP. Nõukogu loodab, et 2021–2027 aasta finantsmehhanismide suhtes jõutakse kiiresti kokkuleppele, et tagada õigeaegne eraldamine kõigile toetust saavatele liikmesriikidele.
37. Nõukogu rõhutab, et EMP lepingu artiklis 19 nähakse ette, et lepinguosalisel peaksid jätkama jõupingutusi põllumajandustoodetega kauplemise järkjärguliseks liberaliseerimiseks ning et selleks tuleks põllumajandustoodetega kauplemise tingimused iga kahe aasta tagant läbi vaadata, et uurida võimalike kontsessioonide kohaldamist.
38. Seoses Ühendkuningriigi EList väljaastumisega rõhutas nõukogu, et on oluline kaitsta EMP lepingut, tagada hästitoimiva ja homogeense EMP kestmine ning säilitada siseturu terviklikkus. ELi ja EMP EFTA riikide vaheline tihe dialoog ja pidev teabevahetus seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega aitasid kaasa sujuvale kohanemisele.
39. EL ja EMP EFTA riigid on mitmel korral kinnitanud oma toetust EMP lepingule. Nõukogu märgib rahuloluga suuremat keskendumist üldsuse teavitamisele ja kommunikatsioonialastele jõupingutustele, et suurendada teadlikkust EMP lepingu tähtsusest ELi ja EMP EFTA riikide vahelise majandusintegratsiooni edendamisel ja meie ühiste huvide kaitsmisel.

ANDORRA VÜRSTIRIIK, MONACO VÜRSTIRIIK JA SAN MARINO VABARIIK

40. Nõukogu märgib rahuloluga, et viimase nelja aasta jooksul on ELi väga head suhted Andorra, Monaco ja San Marinoga veelgi intensiivistunud.
41. Nõukogu tunneb heameelt edusammude üle, mida on saavutatud 2015. aasta märtsis alustatud läbirääkimistel ühe või mitme assotsieerimislepingu (edaspidi „leping“) sõlmimiseks ning märgib rahuloluga, et läbirääkimised peaksid nüüd jõudma otsustavasse etappi. Nõukogu jääb ootama täiendavaid olulisi edusamme, eelkõige poliitiliselt tundlikes küsimustes, et lõpetada läbirääkimised lepingu üle 2023. aasta lõpuks.
42. Lepingus on ette nähtud Andorra, Monaco ja San Marino osalemine ELi siseturul ning koostöö ELiga teistes poliitikavaldkondades. Nõukogu rõhutab, et tulevases lepingus ette nähtud kolme partneri suur lõimumine peaks muu hulgas põhinema vastastikustel huvidel ja jagatud väärtustel, siseturu neljal vabadusel ning seonduvatel horisontaalsetel ja toetavatel poliitikameetmetel, võrdsete tingimuste kehtestamisel, heal maksuhaldustaval ja oma õigustiku liidu õigustikuga vastavusse viimisel, eelkõige finantssektoris, ning tugeval ja vastupidaval institutsioonilisel alusel. Nõukogu kordab, et tulevane leping peaks põhinema siseturu hea toimimise ja homogeensuse säilitamisel ning õiguskindlusel, võttes samal ajal arvesse iga riigi iseärasusi ja nende konkreetset olukorda Euroopa Liidu lepingu artiklit 8 käsitlevast deklaratsioonist lähtudes.

43. Nõukogu tunneb heameelt lepingu ühise osaga seoses tehtud edusammude üle, eelkõige pidades silmas ühtse, tõhusa ja tulemusliku institutsioonilise raamistiku loomist. See peaks eelkõige hõlmama institutsioonilisi mehhanisme osalistevahelisteks konsultatsioonideks lepingu hea toimimise ja nõuetekohase rakendamise tagamiseks, tagama liidu õigustiku dunaamilise ülevõtmise kõnealuse kolme riigi poolt, tagama lepingu sätete ühetaolise kohaldamise ja järjepideva tõlgendamise ning sisaldama õiglast, tõhusat ja tulemuslikku vaidluste lahendamise mehhanismi.
44. Nõukogu tunneb heameelt Andorra, Monaco ja San Marino poolt oma õigustiku asjaomase liidu õigustikuga vastavusse viimise üle peetavatel läbirääkimistel tehtud üldiste edusammude üle. Nõukogu märgib rahuloluga, et need kolm partnerit on suurendanud haldussuutlikkust ja liikmesriikidega tehtavat koostööd, mida tuleks edaspidi jätkata, et aidata tagada nende õigustiku kiire vastavusse viimine liidu õigustikuga läbirääkimiste ajal ja pärast seda, samuti range järelevalve ja jõustamine kooskõlas ELi standarditega, eelkõige finantsteenuste valdkonnas. Sellega seoses innustab nõukogu komisjoni tegema õigeaegselt tööd edasiliikumise võimalustega finantsteenuste järelevalve vallas, et leida kõiki osalisi rahuldav lahendus.
45. EL on esmajärjekorras pühendunud läbirääkimiste kiirendamisele ning nelja vabadusega seotud poliitiliselt tundlike küsimuste kiirele lahendamisele, et saaks lõpule viia läbirääkimised, mille tulemusel saaks 2023. aasta lõpuks eelistatavalt sõlmida ühe lepingu koos kolme riigipõhise protokolli ja liidu õigustikku käsitlevate lisadega. EL innustab kõiki osalisi aktiivselt jätkama sellesuunalisi jõupingutusi. Sellega seoses on vaja koostada tegevuskava aastani 2023.

46. Nõukogu väljendab heameelt selle üle, et Andorra tubakasektori üleminekuperioodi suhtes on leitud vastastikku rahuldav lahendus. Nõukogu rõhutab vajadust alustada kolme partneriga kiiresti arutelusid muude poliitiliste küsimuste üle. Ta rõhutab, et erandid ühtse turu normidest peavad olema põhjendatud ning et nende ulatus ja kestus peavad olema proportsionaalsed. EL tuleb meelde, kui oluline on austada inimeste vaba liikumise põhimõtet ühtsel turul ning kohandada Andorra, Monaco ja San Marino töö- ja sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte ja tavasid ELi ja rahvusvaheliste standarditega. Nende õigusaktide kohandamisele aitaks kaasa ka Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga ühinemine.
47. Nõukogu võtab teadmiseks Andorra, Monaco ja San Marino poolt lepinguga seoses tehtud kommunikatsioonialased jõupingutused, eelkõige Andorra valitsuse poolt läbirääkimiste tulemustest üldsuse teavitamiseks ja nendega seoses üldsusega konsulteerimiseks võetud meetmed, ning innustab kõiki kolme riiki neid jõupingutusi jätkama, kuna see on oluline tegur läbirääkimistel edu saavutamiseks selles viimases etapis.
48. Välispoliitika osas peab nõukogu tervitatavaks jätkuvat koostööd nende kolme sarnaselt meelestatud partneriga mitmepoolsetel foorumitel, eelkõige ÜRO raames, sealhulgas tihedate kontaktide ja ELi seisukohtade ja deklaratsioonidega ühinemise kaudu ning samaväärsete piiravate meetmete rakendamise kaudu, mida rõhutati eelkõige vastusena Venemaa Föderatsiooni provotseerimata ja põhjendamatule sõjalisele agressioonile Ukraina vastu. Nõukogu toetab koostöö edasist tugevdamist, luues selleks raamistiku iga riigiga peetavate välispoliitikat käsitlevate kahepoolsete poliitiliste dialoogide jaoks ning võttes kasutusele struktureeritud ja süstemaatilise protsessi ELiga vastavusse viimiseks ÜVJP küsimustes. Koostööd tuleks veelgi konsolideerida ja tugevdada, eelkõige kaasates Andorra, Monaco ja San Marino nende riikide rühma, keda kutsutakse süstemaatiliselt üles ametlikult ühinema kõrge esindaja poolt ELi nimel tehtud ÜVJP deklaratsioonide ja ELi piiravate meetmetega.

49. Nõukogu peab tervitatavaks konstruktiivset, läbipaistvat ja avatud koostööd Andorra, Monaco ja San Marinoga, mille eesmärk on tagada rahvusvaheliste hea maksuhaldustava põhimõtete ja ELi äriühingute maksustamise käitumisjuhendi kõikide kriteeriumite kohaldamine. Nõukogu tunneb ka heameelt jätkuvate jõupingutuste üle, mida Andorra, Monaco ja San Marino teevad oma maksuseaduste ja -tavade vastavusse viimiseks ELi ja rahvusvaheliste standarditega. Ta rõhutab vajadust saavutada täielik vastavus ELi standarditega, et vältida lünkade tekitamist ühtsel turul.
50. Nõukogu märgib rahuloluga, et Andorra ühines 2020. aastal Rahvusvahelise Valuutafondi ja Euroopa Nõukogu Arengupangaga (CEB), mille tulemusel andis CEB kaks laenu ning aitas saavutada Andorra eesmärki mitmekesistada oma majandust keskpikas ja pikas perspektiivis. Samuti on kaalumisel Andorra taotlus, et Euroopa Investeeringispank käsitaks teda operatiivse riigina, ning peagi oodatakse vastust.
51. Nõukogu peab samuti otstarbekaks tugevdada koostööd digi- ja rohepöörde valdkonnas, kuna samad prioriteedid on ka Andorral, Monacol ja San Marinol. Ookeanide kaitsega seoses tunnustab nõukogu Monaco osalemist elurikkusega väljapool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel tegelevas kõrgeid sihte seadvas koalitsioonis. Nõukogu peab tervitatavaks San Marino kaasamist ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegiasse (EUSAIR) ning jääb ootama tõhustatud koostööd selles raamistikus.
52. Nõukogu innustab kõiki sidusrühmi senisest enam tegelema üldsuse teavitamisega, et suurendada teadlikkust suhete võimalikust vastastikusest võtmerollist, et saavutada rahvusvahelisi organisatsioone käsitlevate seisukohtade suurem lähendamine, edendada majanduse mitmekesistamist ning ELi ja Andorra, Monaco ja San Marino vahelist majandusintegratsiooni.

FÄÄRI SAARED

53. Nõukogu leiab, et oma strateegilise asukoha tõttu Atlandi ookeani põhjaosas on Fääri saared ka ELi oluline partner mitmes ELi poliitikavaldkonnas, sealhulgas ELi Arktika-poliitikas. Nõukogu hindab praegust koostööd Fääri saartega sellistes valdkondades nagu kaubandus, vesiviljelus, teadusuuringud ja innovatsioon ning Arktika ja Põhja-Atlandi piirkonnaga seotud küsimused lepinguosaliste eri pädevusvaldkondades.
54. Nõukogu tunneb heameelt Fääri saarte osalemist ELi programmides ning Fääri saarte ühinemist programmiga „Euroopa horisont“ käsitleva lepingu allkirjastamise üle. Nõukogu rõhutab Fääri saarte rohepööret ja projekte säästva energia arendamiseks ning peaks tervitatavaks sellealast edasist koostööd ELiga.
-